

DATOS IDENTIFICATIVOS

Literatura infantil e xuvenil

Materia	Literatura infantil e xuvenil			
Código	O05G120V01910			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Paz Gonzalez, Maria Angeles			
Profesorado	Paz Gonzalez, Maria Angeles			
Correo-e	apaz@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia proporcionará ao futuro docente formación literaria, técnicas e recursos para que os nienos de Educación Primaria valoren e disfruten a literatura. Ademais presta especial atención ao desenvolvemento da creatividade lingüística e literaria.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
A2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
A3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
A10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
A11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Capacidade de organización e planificación
B3	Comunicación oral e escrita
B5	Coñecemento de informática
B6	Capacidade de xestión da información
B9	Traballo en equipo
B13	Razoamento crítico
B15	Aprendizaxe autónoma
B17	Creatividade
B19	Coñecemento doutras culturas e costumes

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer o currículo escolar da lingua e a literatura na Educación Primaria.	A1	B1
Adquirir formación literaria e lingüística e comprender os principios que contribúen á formación persoal e social desde a literatura.	A1 A2	B1
Coñecemento dos usos expresivos da linguaxe como fundamento para a comprensión da literatura, e valoración do texto literario como medio de comunicación.	A1	B1 B3 B6 B13

Coñecer o proceso de adquisición e desenvolvemento da competencia literaria en lectores iniciais e en lectores formados.	A1 A2	B1 B3 B6 B13
Coñecer os principais autores, obras e persoaxes da literatura infantil e xuvenil, además da tradición e o folclore.	A1 A2 A11	B1 B5 B6 B13 B15
Saber desenvolver estratexias didácticas para que a iniciación literaria sexa fonte de pracer e de enriquecemento persoal.	A1 A2 A10	B2 B5 B9 B13 B17
Coñecer métodos para incentivar a lectura estética e a lectura comprensiva. Saber aplicar estratexias didácticas para a comprensión e interpretación das obras literarias.	A1 A2 A10	B2 B9 B13 B17
Saber seleccionar textos adecuados para elaborar propostas didácticas orientadas á formación literaria en cada un dos tres ciclos de Educación Primaria.	A1 A10 A11	B1 B2 B5 B13 B17
Valorar o texto literario como fonte de coñecemento de outros mundos, tempos, linguas e culturas.	A1 A3	B1 B13 B19
Fomentar a creatividade lingüística e literaria.	A1	B3 B17

Contidos

Tema	
1. Introducción á literatura infantil e xuvenil	A literatura de tradición oral e o folclore. Clásicos da literatura infantil e xuvenil. Tendencias, autores e obras principais da literatura infantil e xuvenil española actual.
2. Didáctica da literatura infantil e xuvenil	A competencia literaria. A literatura infantil e xuvenil na formación da competencia literaria. Tratamento didáctico da literatura en Educación Primaria. Obxectivos. Metodoloxía. Selección de textos para valorar e disfrutar a literatura. Propostas didácticas. Actividades
3. Os talleres de creación literaria.	Producción de textos. Técnicas e estratexias para fomentar a creatividade lingüística e literaria dos alumnos. Propostas didácticas. Actividades de creación na aula.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	12	30	42
Presentacións/exposicións	20	45	65
Traballos de aula	18	22	40
Actividades introdutorias	1	0	1
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte dla profesora dos contidos da materia, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, actividade ou proposta educativa a desenvolver polos estudantes
Presentacións/exposición	Elaboración, presentación e exposición oral na aula por parte do alumnado dun traballo práctico, con s
Traballos de aula	Os estudantes desenvolverán propostas didácticas , experiencias educativas , actividades de creación lingüística e literaria baixo as directrices e supervisión da profesora. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas dos estudantes.
Actividades introdutorias	Esta sesión servirá para presentar a materia aos estudantes.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición

Sesión maxistral	Os estudantes dispoñerán de atención persoalizada tanto nas horas de tutoría como nas horas de traballo na aula.
Presentacións/exposicións	Os estudantes dispoñerán de atención persoalizada tanto nas horas de tutoría como nas horas de traballo na aula.
Traballos de aula	Os estudantes dispoñerán de atención persoalizada tanto nas horas de tutoría como nas horas de traballo na aula.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Presentacións/exposicións		40
	Valorarase o interese e a participación, a aplicación didáctica, a creatividade e a expresión oral: corrección e fluidez.	
Traballos de aula	A participación activa e implicación nos traballos de aula serán obxecto de avaliación continua.	30
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas sobre contidos da materia.	30

Outros comentarios sobre a Avaliación

As competencias non adquiridas serán de novo avaliadas no mes de Xullo.

Aquiles estudantes que, por causa xustificada, NON poidan ASISTIR regularmente serán avaliados de todo o programa por un exame escrito sobre os contidos teóricos e prácticos da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía básica

CERRILLO,P. Literatura infantil y juvenil y educación literaria, Madrid, Cincel, 2007.

CERVERA,J. La creación literaria para niños. Bilbao, Mensajero, 1997.

COLOMER, T.Introducción a la literatura infantil y juvenil, Madrid, Síntesis, 1999.

COLOMER,T. Introducción a la literatura infantil y juvenil actual, Madrid, Síntesis, 2010.

GARCÍA TEIJEIRO, A. A poesía necesaria. Lectura e creación poética dentro da aula. Vigo, Galaxia, 2009.

MENDOZA FILLOLA, A. La educación literaria. Bases para la formación de la competencia literaria, Málaga, Aljibe, 2004.

Bibliografía complementaria

BRAVO VILLASANTE,C. Historia de la literatura infantil española. Madrid, Escuela española, 1985.

BRAVO VILLASANTE,C. Historia y Antología de la literatura infantil universal. Valladolid, Miñón, 1988.

BUTIÑÁ,J. y otros, Guía de teatro infantil y juvenil, Madrid.AEALJ,2002.

CERRILLO, P. ¿Dónde está el niño que yo fui?, Madrid, Akal, 2004.

CERRILLO,P.Y GARCÍA PADRINO,J.(coords).Presente y futuro de la literatura infantil,Cuenca,Univ.Castilla-La Mancha,2000.

CERRILLO,P.ySÁNCHEZ ORTIZ,C.La palabra en la memoria(Estudios Lit. popular inf.),Cuenca,Univ.Castilla-LaMancha,2008.

CERVERA,J. Teoría de la literatura infantil. Bilbao, Mensajero, 1991.

CERVERA,J.La dramatización en la escuela, Madrid, Bruño, 1996.

GIL, C. ¡Ajuguar con los poemas !Taller de poesía para niños. Madrid, CCS, 2003.

GONZÁLEZ BOULLOSA, P. Cando o rei por aquí pasou. Libro do folclore infantil galego. Vigo, Xerais, 1997.

HUERTAS GÓMEZ, R. Poesía infantil y creatividad. Madrid,CCS, 2007.

LÓPEZ, A. y ENCABO, E. Didáctica de la literatura (coords), Barcelona, Octaedro, 2004.

NOBILE,A. Literatura infantil y juvenil, Madrid, Morata, 1992.

PELEGRÍN, A. Poesía española para niños, Madrid, Alfaguara, 1997.

ROIG,RECHOU, B.A. Literatura infantil galega, Univ.Santiago de Compostela, 1996.

ROIG RECHOU,B.A. A literatura infantil e xuvenil galega no século XXI, Santiago de Compostela, AEALIJ, 2008.

ROIG ,B.A.,DOMÍNGUEZ,L. y SOTO LÓPEZ, I. (coords).Teatro infantil. Do texto á representación.Vigo,Xerais,2007.

RUIZ CAMPOS,A. Literatura infantil: Introducción a su teoría y práctica. Huelva, Guadalmena, 2000.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Didáctica da lingua e literatura: Español/O05G120V01506

Didáctica da lingua e literatura: Galego/O05G120V01501

Outros comentarios

Recoméndase asistencia continua ás sesión de teoría e prácticas. A asistencia considérase fundamentalmente para o seguimento da materia por parte do alumnado e para a avaliación, por parte da profesora, do grado de desenvolvemento das capacidades instrumentais procedimentais.
